

23. august 2024
J.nr. 2024-0169887

Teknik- og Miljøudvalget

Evaluering af Arkitekturhovedstad 2023.

Indre By Lokaludvalg har drøftet Teknik- og Miljøforvaltningens notat om Opsamling på Arkitekturhovedstad 2023. Et relevant spørgsmål må være, om byen har fået nok ud af den store indsats. Vores konklusion er, at der utvivlsomt har været stor tilfredshed blandt arkitekter og i byggebranchen, mens dette næppe gælder i samme grad for byens almindelige borgere.

Den gode mulighed for at komme i dialog med Københavns borgere – som har erfaringer fra livet i byen - blev forpasset og endte som en fejring af branchen selv. Få københavnere vil i fremtiden sige: Kan du huske dengang vi var Arkitekturhovedstad? Og arrangementet vil næppe sætte varige aftryk.

Vi har følgende kommentarer til projektets fire hovedformål:

1. Styrke faglig viden og dialog om arkitekturens rolle for at nå bæredygtighedsmålene.

Dette er naturligvis relevant. Bæredygtighed er vigtigt for klimaet, og klimaet er essentielt for vores livsbetingelser. Men arkitekturens generelle betydning for borgernes trivsel og velvære kunne også have været på dagsordenen. Et godt bymiljø er af afgørende betydning, og der spiller arkitekturen en direkte rolle, som den desværre ikke har varetaget på et acceptabelt niveau. Det moderne byggeri skaber ikke gode bymiljøer. I et af bidragene til publikationen ”Come On Copenhagen” hævdes det at ”Byens rums raison d’être er såvel at stimulere som manifestere individets autonomi og det kollektive demokrati”. Det lyder for os noget teoretisk. Byens rum skal vel først og fremmest skabe tryghed og trivsel for byens borgere og besøgende.

2. Styrke borgerinvolvering og dialog om Københavns udvikling.

Borgerdialogen har været ”oven fra og ned”. Arrangementerne har primært haft til formål at formidle og informere borgerne om arkitekturens fortræffeligheder. Tanken om, at mange i befolkningen er utilfredse med den herskende modernistiske arkitektur, er næppe faldet arrangørerne ind. Der var brug for, at fagfolkene lyttede til borgernes ønske om mere menneskevenligt byggeri, der skaber gode bymiljøer. Se f.x. meningsmålingen sidst i denne artikel:

Arkitekturopprøret med pris til årets styggeste og peneste nybygg – NRK Kultur og underholdning

Fagfolkene havde behov for at blive klogere og komme på bølgelængde med de borgere, som skal færdes i de nye bykvarterer. Det skete ikke. De kommende nye bydele vil som hidtil blive bygget uden reel inddragelse af borgernes ønsker og input via borgerdialog.

3. Brande København som en af verdens bedste byer at leve i og dermed sikre eksponering til kommende turister og besøgende.

I forbindelse med Arkitekturhovedstad 2023 er der blevet holdt festtaler, hvor byggebranchens folk har haft lejlighed til at hylde sig selv og hinanden. Men at København er blandt verdens bedste byer, skyldes ikke den moderne arkitektur. Tværtimod. Der er talrige eksempler på, at nyt, utilpasset og hensynsløst byggeri har skadet ældre bymiljøer, og meget få eksempler på at den har søgt at tilpasse sig de eksisterende forhold og dermed bidraget til sammenhæng og harmoni. Og de nye bykvarterer tiltrækker næppe turister og besøgende. Man burde have udvist større selverkendelse og benyttet lejligheden til at opnå indsigt i og gøre op med fortidens fejl.

4. Positionering og fejring af Københavns arkitektur både internationalt og lokalt.

Som følge af betragtningerne ovenfor finder vi, at præmissen er forkert. Der er ikke ret meget at fejre. Man kan fremhæve de ældre bydele for deres skønhed og gode bymiljø, men Arkitekturhovedstad 2023 skulle vel handle om vor tids arkitektur? Kræfterne burde i stedet være brugt på at følge med tiden og bringe Københavns ny arkitektur i overensstemmelse med den tendens, der nu ses overalt i

Europa, hvor der bygges nye, attraktive bykvarterer i en til stedet passende traditionel stil.

Vores konklusion er, at arrangørerne af Arkitekturhovedstad 2023 forsømte en enestående lejlighed til at drøfte fremtidens arkitektur og herunder den modernistiske ideologi.

Man burde have engageret sig i en dialog med byens borgere med det formål at forstå deres ønsker til fremtidens byggeri. Derved kunne Arkitekturhovedstad 2023 have sat sig varige spor, f.eks. i en revision af planerne for de kommende byudviklingsprojekter.

Med venlig hilsen

Indre By Lokaludvalg